

Portörl ruha

Régi rongyból kis fáradsággal készíthetünk sokféle célra használható portörl ruhát. Hozzávalók: 0,5 dl étkecset, 0,5 dl paraffin, 1 db négyzet alakú (kb. 30x30 cm-es) rongy. Üveg vagy műanyag tálban keverjük össze az ecetet és a paraffint. A keverékbe áztassuk bele 1 óráig a rongyot, hogy jól átjárja a folyadék, majd csavarjuk ki és szárítsuk meg. A kész portörlőt száraz helyen kell tárolni.

Ragasztó

Így készül a vízálló, textilhez, papírhoz egyaránt alkalmas ragasztó: Hozzávalók (1,5 dl-hez): 6 ev kanál víz, 3 ev kanál vagy 2 lap zselatin, 2 ev kanál étkecset, 2 teáskanál glicerin. Kis lábosban forraljuk fel a vizet, majd vegyük le a tűzről. Keverjük bele a zselatint, várjuk meg, míg feloldódik, majd adjuk hozzá az ecetet és a glicerint. Az elegyet alaposan kavargatjuk fel, végül hagyjuk kihűlni. A ragasztót még melegen kell felhasználni. Zárt edényben hónapokig is eláll, de néhány nap múltán megkocsonyosodik, újabb használat előtt fel kell melegíteni.

A Környezeti Tanácsadó Irodák Hálózata (KÖTHÁLÓ)

1997 óta felfűzi egybe azon zöld szervezeteket, amelyek ingyenes, környezetvédelemmel kapcsolatos lakossági tanácsadással foglalkoznak. Mára 21 szervezet kapcsolódott a Köthálóhoz, az ország minden részén elérhető irodáik. Szakmai együttműködésünk célja, hogy továbbképzésekkel, adatbázis fejlesztésekkel, az internetes tanácsadás bővítésével azonos színvonalúvá fejlesszük az irodák tevékenységét, az állampolgárok környezeti ügyeinek segítése érdekében.

A lakosság, az önkormányzatok, gazdálkodók tárgyilagos tájékoztatásán túl adatbázisok frissítése, tájékoztató kiadványok, tematikus füzetek, szórólapok megjelentetése, rendezvények (előadások, fórumok, sajtótájékoztatók, kiállítások stb.) szervezése a hálózat főbb tevékenységi köre.

A helyi lakosok a képzett tanácsadók révén gyorsabban juthatnak információkhoz, adatokhoz, támogatást kaphatnak ügyeik hatóságokhoz való beadvánnyá formálásában. A közérdek bejelentéseket követő helyszínelések, azok dokumentálása nagyban segíti a hatóságok munkáját. Jogi tanácsokra, nemegyszer jogi képviseletre, a környezetvédelmi jogérvényesítés eszközeinek alkalmazásában is számíthatnak irodáink a Kötháló segítségére. Megkereséseink száma elérte évente az 50.000-et.

Kiadta:

Környezeti Tanácsadó Irodák Hálózata
80/269-446, kothalo@zpok.hu
www.kothalo.hu

A kiadványt támogatta a környezetvédelmi és vízügyi elnöki irányzat.

8.

Barkácsolás természetesen

Környezeti Tanácsadó Irodák Hálózata
(KÖTHÁLÓ)

www.kothalo.hu

2006

Festékek, pácok, lakkok, olajok, ragasztók

A gond:

A lakásban a falak, burkolatok és berendezési tárgyak festése, lakkozása teljesen ártalmatlan m veletnek t nik, mégis számos kockázatot rejt magában mind az egészségre, mind a környezetre nézve. A festékek, pácok, lakkok, olajok és ragasztók nagy arányban tartalmaznak illékony szerves vegyszereket és szerves oldószereket, s ezek az anyagok a lakások leveg jét er sen szennyezik.

Problémás alkotóelemek:

- ❖ Pentaklór-fenol (PKF): fa és b r konzerválás, kezelés
- ❖ Formaldehid: bútorigipari rétegelt falémek (furnér) el állítása
- ❖ Lindan: fakonzerváló szer, rovarkártev k elleni véd anyag
- ❖ Oldószerek: festékek, ragasztóanyagok

Azt is fontos tudni, hogy még a felsorolt anyagok csomagolása is veszélyes hulladéknak min sül, ami azt jelenti, hogy nem keveredhet a lakossági hulladékba. Ha ezek az anyagok ellen rizetlen körülmények között a környezetbe kerülnek, az id járás viszontagságainak kitéve a mérgek akadálytalanul szivárognak bel lük a talajba, a vizekbe és a leveg be.

A megoldás:

Felületkezelés

A régi festéket lehet leg ne oldószerrel, hanem dörzspapírral, drótkefével, simítólapáttal (spaklival) távolítsuk el. A faanyagok felületkezelésére alkalmas szerek összetev i többnyire olajok. Legfontosabb közülük a lenolaj, ami önmagában is kiváló felületkezel szer. Lassan szárad, ezért felületkezelésre rendszerint lenolajkencét használnak, ez az egyik legegyszer bb, legolcsóbb és legkörnyezetkímél bb felületkezel szer. Beltéri bútorok esetén a rovarkártev k elleni túlzott védekezés csak szaporítja a káros anyagokat a lakás leveg jében.

Viaszbevonat csiszolt fára

A viaszréteggel történ bevonás a bútorok, hajópadlók, parketták talán legrégebb felületkezelési eljárása. A viasszal való bevonást a korszer bútorgyártásnál is alkalmazzák mert a fát szinte „érezni” lehet - nem úgy, mint a lakk, vagy politúrréteg alatt.

Az alábbi igen tartós, víztaszító bevonat hatékonyan óvja a fafelületet a karcolódástól. Hozzávalók (5 dl-hez) 4-5 m² felülethez: 1,5 dl terpentín és 30 dkg viaszreszelék. Melegítsük meg g z fölött a terpentint, adjuk hozzá a viaszreszeléket és kavargassuk, amíg a viasz fel nem olvad. Ezután a keveréket vegyük le a t zr l, öntsük edénybe, és várjuk meg, míg kih l. Ha a viasz túlságosan megszilárdulna, tegyük újra g z fölé és adjunk hozzá egy kevés terpentint. Figyelem! A szer gyúlékony anyagokat tartalmaz, ezért óvatosan bánjunk vele, ne forrósítsuk fel túlságosan, és ügyeljünk rá, hogy ne loccsanjon forró felületre!

Viaszbevonat nyersfára

Az alábbi bevonat védi a nyersfát (pl. az id járás szeszélyeinek kitett épületfát), más felületekre ne használjuk.

Hozzávalók (5 dl-hez) 4-5 m² felülethez: 1,5 dl terpentín, 1,5 dl olvasztott méhviasz, 1,5 dl felforralt lenmagolaj. G z fölött melegítsük meg a terpentint, adjuk hozzá a méhviaszt és kavargassuk, míg fel nem olvad, végül öntsük bele a lenmagolajat. A keveréket vegyük le a t zr l, s a még forró viaszt ecsettel kenjük rá a nyersfa felületre. Ha megszáradt, puha, tiszta ruhával dörzsoljuk fényesre. Figyelem! A szer gyúlékony anyagokat tartalmaz, ezért óvatosan bánjunk vele, ne forrósítsuk fel túlságosan, és ügyeljünk rá, hogy ne loccsanjon forró felületre! A már kiszáradt fát a meleg méhviasszal ápolhatjuk.